

EESTIMAA LOODUSE FOND

Lp Raivo Aeg
Justiitsministeerium
info@just.ee

11.09.2020 nr 233

Omavalitsuste õigustest seada tervise ja vara kaitseks metsade majandamisele tingimusi

Rahandusministeerium on saatnud 24.07.2020 Justiitsministeeriumile kooskõlastamiseks planeerimisseaduse ja teiste seaduste muutmise eelnõu. Üks kavandatavatest muudatusest puudutab metsaseaduse §-i 23¹, mis näeb ette, et omavalitsus saab üldplaneeringuga elamuid ja asulaid ekstreemsete keskkonnamõjude eest kaitsvates metsades määrata raietele tingimusi ainult kokkuleppel maaomanikuga. Juhul, kui metsaomanik soovib kokkuleppe raames näiteks kitsenduste talumise eest ka rahalist kompensatsiooni, tuleb kohalikul omavalitsusel oma elanike tervise ja vara kaitseks leida kas vahendid või jätta majanduslikel põhjustel planeerimisseadusest tulenevad ülesanded täitmata.

Eestimaa Looduse Fondi hinnangul piirab nimetatud metsaseaduse säte kohalike omavalitsuste põhiseaduslikku enesekorraldusõigust ning takistab kohalikul omavalitsusel inimeste elu, tervise ja vara kaitset, mis on prioriteetsemad kohustusi õigusriigis.

Analoogse sisuga on ka planeerimisseaduse § 75 lg 1 p 21, kuid selles kokkuleppe tingimus puudub. Kaks üheaegselt kehtivat sarnase sisuga seadusesätet loovad segase olukorra, kus üldplaneeringute koostamine on häiritud ning omavalitsused ei julge kompensatsiooninõuete kartuses otsuseid teha.

Märgime ka, et juhul, kui metsaomanikele hakatakse kompenseerima ruumilisel planeerimisel seatavaid väiksemaid omandi kasutamise kitsendusi, tekib sarnane õiguslik ootus ka teistel maaomanikel (nt juhtumil, kui KOV piirab kinnistu täisehituse ulatust, hoone korruselisust, parkla suurust jne). See tähendab, et planeerimine kui erinevate huvide tasakaalustamise menetlus muutub otseselt sõltuvaks kohalike omavalitsuste rahalisest suutlikkusest. Samuti suurendab selline olukord korruptsiooni riski ja loob eeldused omanike ebavõrdseks kohtlemiseks.

Seetõttu leiame, et Rahandusministeeriumi ettepanek viia metsaseaduse § 23¹ kooskõlla planeerimisseaduse § 75 lg 1 p-ga 21, lähtudes viimasest, on sisuliselt põhjendatud ja vajalik ning kõrvaldab põhiseadusvastase olukorra Eesti õiguses.

Lugupidamisega

Tarmo Tüür
Juhatuse esimees
/allkirjastatud digitaalselt

SA EESTIMAA LOODUSE FOND

Staadioni 67, Tartu 51008 +372 742 8443 elf@elfond.ee www.elfond.ee
Reg nr 90001457 EE282200221005100292 (Swedbank)